

တောင်သူနည်းပညာပေးဆွေးနွေးပွဲ (Farmers' Technical Forum)

(၅၈) ကြိမ်မြောက်

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနတွင်
ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနများ

သိရှိမြှင့်
လက်ထောက်သုတေသနအရာရှိ

တင်ပြဆွေးနွေးမည့်အကြောင်းအရာများ

- I. အနည်းလိုအာဟာရဓာတ်များပါဝင်သည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၏ မရှိမဖြစ် အခန်းကဏ္ဍ
- II. ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နေသည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ
- III. မြန်မာနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နေသည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ
- IV. ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနဌာနစု၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ သမိုင်းကြောင်း
- V. ကြက်သွန်နီဥစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့်မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်းများတွင်အထွက်နှုန်းမြင့်မားစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များ

အပိုင်း(၁)

အနည်းလိုအာဟာရဓာတ်များပါဝင်သည့်

ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၏

မရှိမဖြစ်အခန်းကဏ္ဍ

ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆိုသည်မှာ

- ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအလိုက် စားသုံးမှုအပေါ် အခြေခံသည်
- စားသုံးနိုင်သော အရည်ရွှမ်းသော အပင် အစိတ်အပိုင်းများ (အညွန့်၊ အရွက်၊ အသီး၊ ပင်စည်၊ အမြစ်)
- အချို့ကိုချက်ပြုတ်၍သော်လည်းကောင်း (သို့) အချို့ကို အစိမ်းစားရန် သော်လည်းကောင်း ပြင်ဆင်နိုင်
- အဓိက အစားအစာအဖြစ် (သို့မဟုတ်) ဖြည့်စွက်စာ အဖြစ် စားသုံးနိုင်

ဟင်းသီးဟင်းရွက်အုပ်စု

- ဟင်းသီးဟင်းရွက်အုပ်စုတွင် မျိုးရင်းပေါင်းများစွာပါဝင်သော မတူညီသည့် အပင် အမျိုးအစား များစွာ ပါဝင်
- အချို့အပင်အမျိုးအစားများမှာ တစ်ရာသီခံ၊ အချို့မှာ နှစ်ရာသီခံနှင့် အချို့မှာ နှစ်ရှည်ပင်များဖြစ်နိုင်
- အချို့မျိုးများမှာ အစေ့မှ မျိုးပွားနိုင်၍ အချို့ အပင်များမှာ ပင်ပိုင်းမှ မျိုးပွားနိုင်
- ပေါက်ရောက်သည့်အမျိုးအစားများအလိုက် အချို့မှာ ခြုံပုတ်ပင်၊ အချို့မှာနွယ်ပင်၊ အချို့မှာ သစ်ပင် ဖြစ်နိုင်
- သီးနှံအလိုက် ရေလိုအပ်ချက်၊ အပူချိန်၊ အလင်းရောင် လိုအပ်ချက် ကွာခြားနိုင်

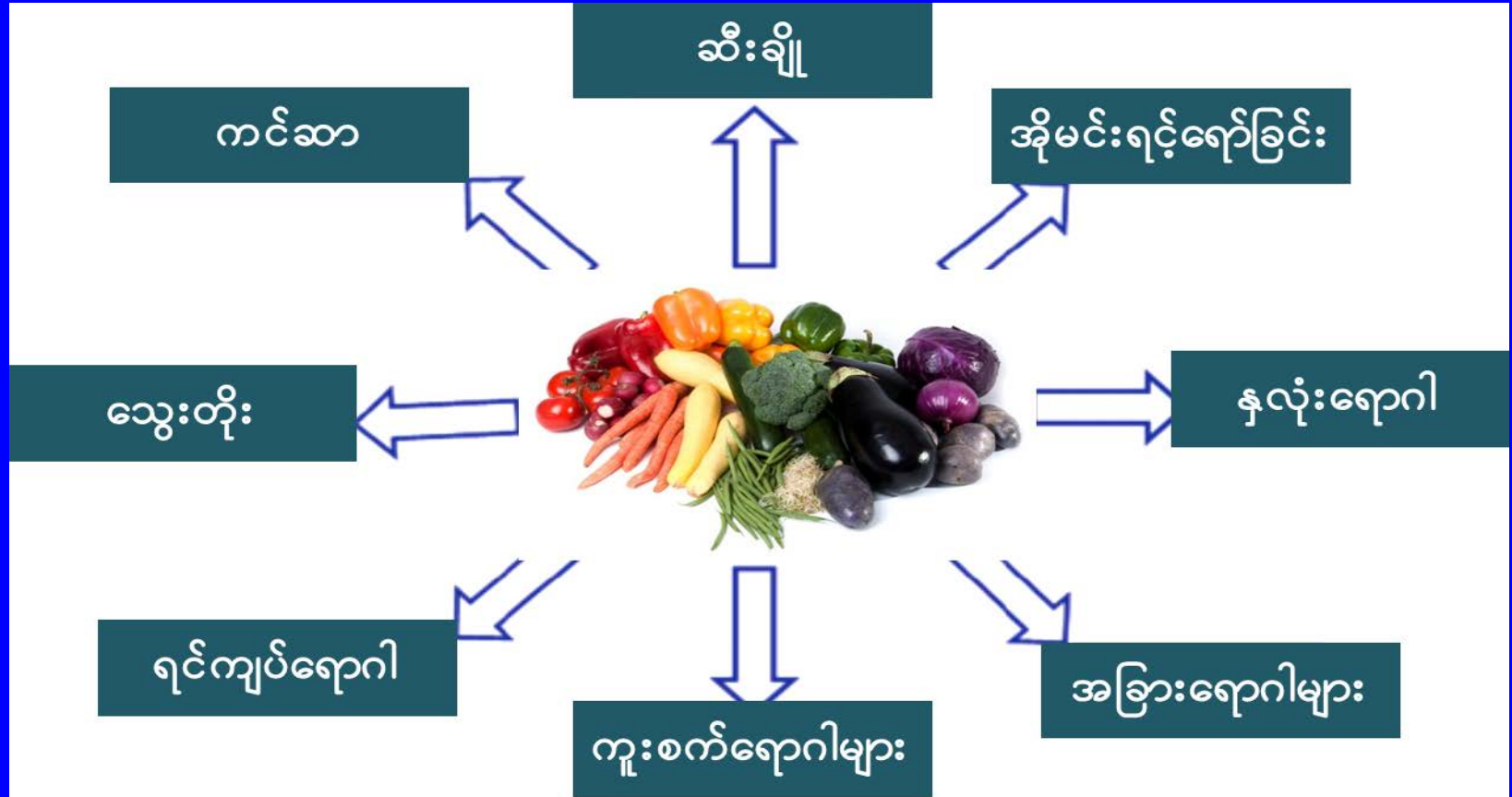
- အချို့ဟင်းသီးဟင်းရွက်များမှာ သဘာဝအတိုင်း သစ်တောများထဲတွင် ပေါက်ရောက်လေ့ ရှိပြီး အချို့မှာ ဂရုတစိုက် ပြုပြင်စိုက်ပျိုးမှ ရှင်သန်နိုင်
- နိုင်ငံနှင့်စားသုံးမှုအလိုက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကို မတူညီသော အပင် အစိတ်အပိုင်း အလိုက် ကွဲပြားစွာစားသုံးနိုင်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်အများစုမှာ ရေပါဝင်မှုများပြီး လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် စားသုံးမှ ကောင်း၍ သိုလှောင်ရာတွင် ကြာရှည်မခံပဲ ပျက်စီးနိုင်ချေများ
- အချို့နိုင်ငံများတွင် အပင်တစ်ပင်သည် ဟင်းသီးဟင်းရွက် ဖြစ်သော်လည်း အချို့နိုင်ငံများတွင် သစ်သီး၊ ပေါင်းပင်၊ အလှစိုက်အပင်၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင် ဖြစ်နေနိုင်ပါသည်။

ဥပမာ- အာရှနိုင်ငံများတွင် ခရမ်းချဉ်သီးကို နေ့စဉ်ချက်ပြုတ်၍ စားသုံးကြပြီး ဥရောပနိုင်ငံများတွင် သစ်သီးအချို့ပွဲ (သို့) အသုပ်မျိုးစုံတွင် ထည့်၍ စားသုံးကြသည်။

ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စားသုံးရန် ဘာကြောင့် အရေးကြီးသလဲ ?

- ✓ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များတွင် ဗိုက်တာမင်၊ သတ္တုဓာတ် အပြင် ကျန်းမာရေး အတွက် အရေးပါသော သဘာဝဓာတ်တိုးပစ္စည်း များ ကြွယ်ဝစွာ ပါဝင်သည်။
- ✓ သဘာဝဓာတ်တိုးပစ္စည်းကြွယ်ဝသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စားသုံးခြင်း အားဖြင့် နုပျိုစေနိုင်ပြီး နာတာရှည် ရောဂါများ ဖြစ်သော ဆီးချို၊ ကင်ဆာ၊ နှလုံးရောဂါနှင့် ဦးနှောက် အာရုံကြောဆိုင်ရာ ရောဂါများကို ကာကွယ် ပေးနိုင်သည်။

ဟင်းသီးဟင်းရွက်များများစားသုံးခြင်းသည် နာတာရှည် ရောဂါများကို လျော့ချပေး နိုင်သည့် ထိရောက်သော နည်းလမ်း ဖြစ်သည်

ဗိုက်တာမင် အေ

ဟင်းနုနွယ်၊ ကိုက်လန်၊ ကန်စွန်း၊ ဆလပ်၊ ခါကြက်ဥ ၊ ရွှေဖရုံ

ဗိုက်တာမင် ဘီ

ပဲအမျိုးစုံ၊ ပိန်းဥ ၊

ဗိုက်တာမင် စီ

ဖရုံသခွား၊ ဂေါ်ဖီထုပ်၊ ကိုက်လန်၊ ကန်စွန်း၊ ကြက်ဟင်းခါး

ကယ်လစီယမ်

ကန်စွန်း၊ ဆလပ်ထုပ်၊ ဆလပ်ရွက်၊ မုန်ညင်း၊ ဟင်းနုနွယ်၊ ပဲတောင့်၊ ကြက်သွန်နီ၊ ဂေါ်ဖီထုပ်၊ ပဲပုပ်

သံဓာတ်

ကန်စွန်းရိုးနီ၊ ဆလပ်၊ ဟင်းနုနွယ်၊ ငရုတ်

ဖော့စဖောရပ်

ဟင်းနုနွယ်၊ ပဲတောင့်၊ ဆလပ်၊ ခရမ်းချဉ်၊ ဂေါ်ဖီထုပ်၊ ပန်းမုံလာ၊ ဘရိုကိုလီ (ပန်းစိမ်း)၊

အိုင်အိုဒင်း

ကြက်သွန်နီ၊ ရုံးပတီ၊ ကညွတ်

အမျှင်ဓာတ်

ဂေါ်ဖီထုပ်၊ ကင်ပွန်းချဉ်၊ ရုံးပတီ

အုပ်စု (၁)

ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးစေသော အစားအစာအုပ်စု

ပရိုတင်း(ခေါ်) အသားဓါတ် ပါဝင်တဲ့ အစားအစာများ၊ အသားဓါတ်ကို တိရစ္ဆာန်မှရတဲ့ အသား၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ နို့နှင့်နို့ထွက်ပစ္စည်းများ

အုပ်စု (၂)

အင်အားဖြစ်ထွန်းစေသော အစားအစာအုပ်စု

ကာဗွန်ဟိုက်ဒြိတ်ဓါတ် (သို့မဟုတ်) ကစီဓါတ်ပါဝင်တဲ့ အစားအစာများ၊ ထမင်းအပြင် ဆန်မှုန့်၊ ပြောင်းမှုန့်၊ ကောက်ညှင်းမှုန့်၊ ဂျုံမှုန့်တို့နှင့် ပြုလုပ်ထားတဲ့ အစားအစာများ၊ ဆီ၊ ထောပတ်၊ ခေါက်ဆွဲ၊ အာလူး၊ ကန်စွန်းဥ၊ ပိန်းဥ၊ ပြောင်းဖူး၊ ထန်းလျက်ခဲ၊ ကြံသကာ၊ သကြား

အုပ်စု (၃)

ရောဂါအမျိုးမျိုးတွေကနေ ကာကွယ်ပေးသော အစားအစာအုပ်စု

ဗီတာမင်နှင့် သတ္တုဓါတ်များ ပါဝင်သော အစားအစာများ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစုံနဲ့ အသီးအနှံမျိုးစုံ

အစာစားလျှင် ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၊ သက်ရှည်ကျန်းမာ၊ စိတ်ချမ်းသာ

လုံလောက်အောင်စားပါ

(တစ်ရက်လျှင် အနည်းဆုံး
အသားဓာတ် ၅ကျပ်သားမှ
၁၀ကျပ်သားအထိ)

များများစားပါ

(တစ်ရက်လျှင် အနည်းဆုံး
ဟင်းသီးဟင်းရွက်
၅ကျပ်သားမှ
၁၂ကျပ်သားအထိ)

တတ်နိုင်သမျှ လျော့စားပါ

(တစ်ရက်လျှင်
အများဆုံးအနေဖြင့်
ထမင်း ၁၅ ကျပ်သားမှ
၂၀ကျပ်သား အထိသာ)

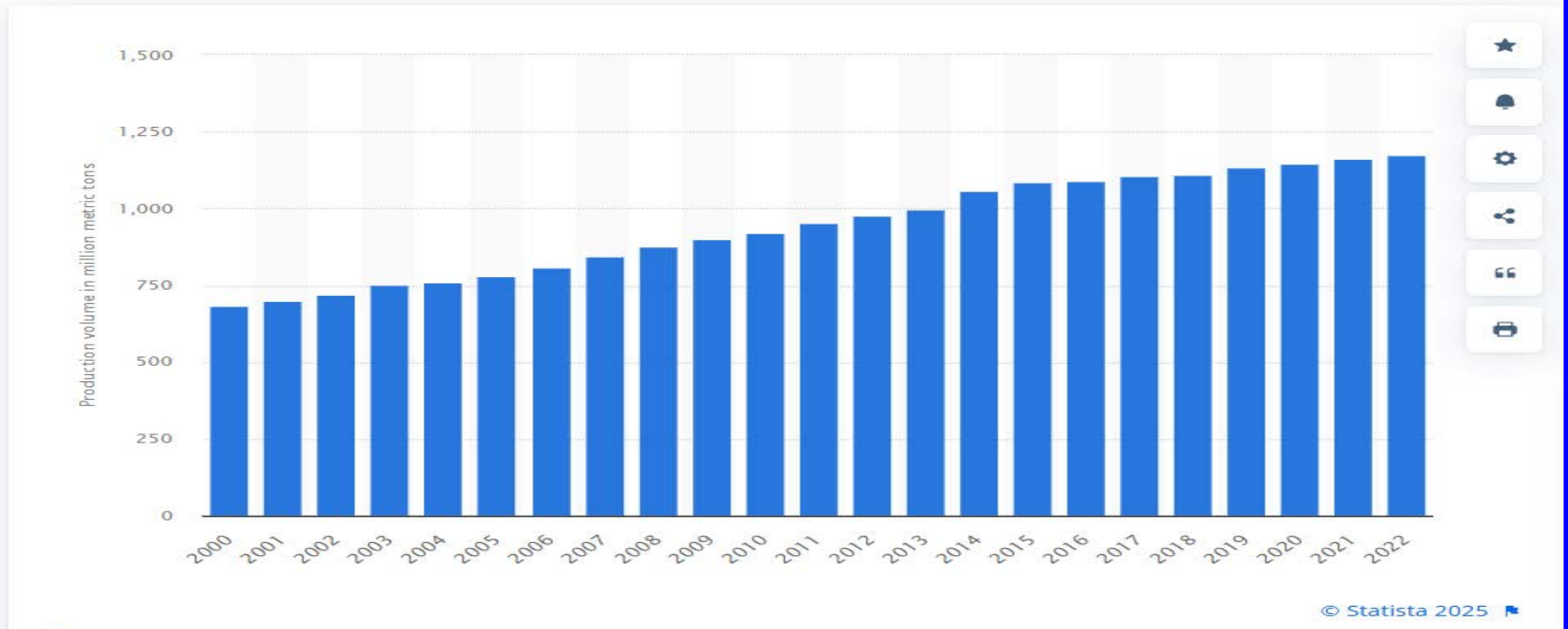
အပိုင်း (၂)

ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နေသည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ
နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

၂၀၀၀-၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု

Agriculture > Farming

Global production volume of vegetables from 2000 to 2022 (in million metric tons)

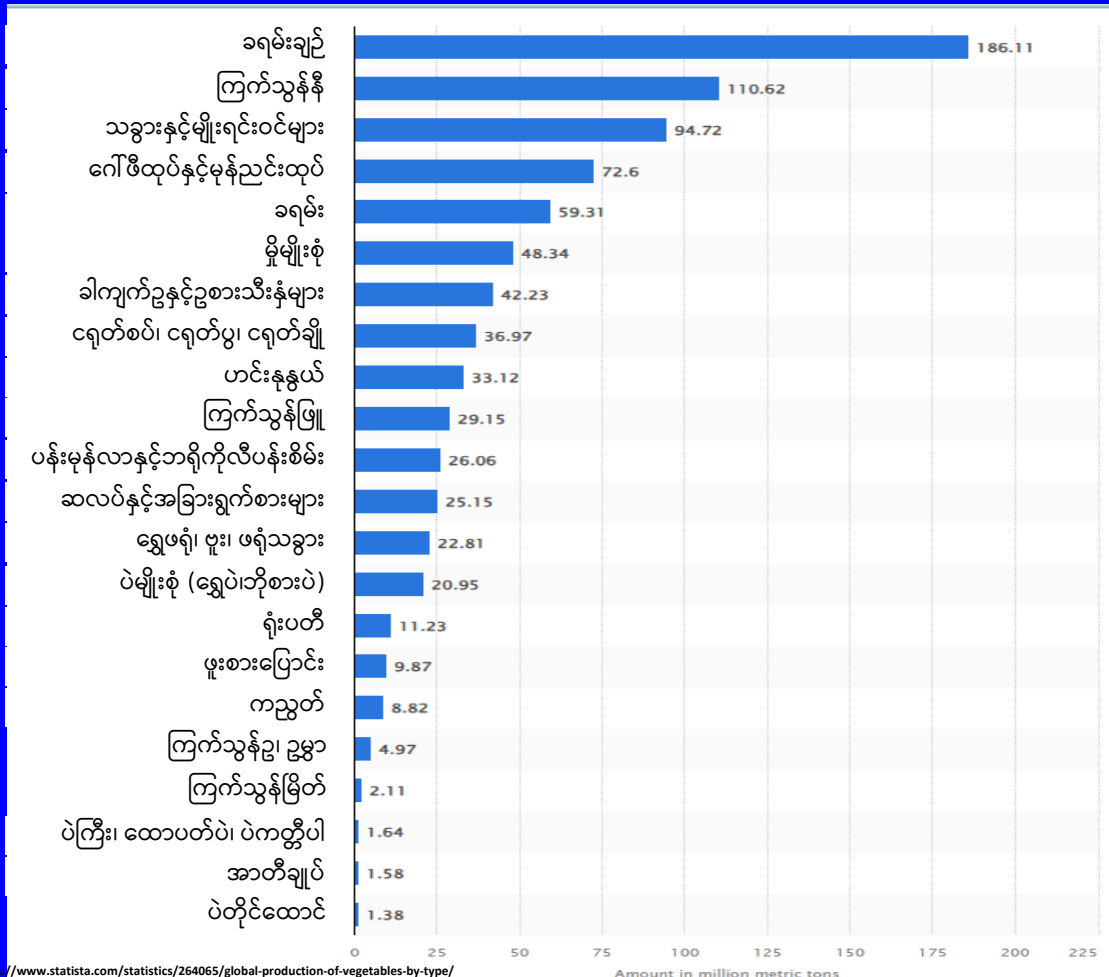

© Statista 2025

Source: Vegetables: global production volume 2000-2022

Published by [M. Shahbandeh](#), Feb 6, 2024

၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်အမျိုးအစားအလိုက် ကမ္ဘာတဝှမ်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု

✓ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့်နည်းစနစ်များ

- ❖ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ကွင်းအခြေအနေတွင် သီးနှံများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမှ ကာကွယ်ရန်
- ❖ ဓာတုဆေးလွန်ကဲစွာသုံးစွဲမှုကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုမှ ကုစားနိုင်သော ရေရှည် တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ဖော်ဆောင်ရန်
- ❖ အရည်အသွေးကောင်းသော တန်ဖိုးမြင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်

New Trends

- Organic farming
- Tissue culture
- Hydroponics
- Drip irrigation
- Off-season farming
- Aeroponics
- Vertical farming

ဩဂဲနစ်စိုက်နည်းစနစ်

မြေလွှာမဲ့စိုက်နည်းစနစ်

အစက်ချရေပေးစနစ်

အလွှာအထပ်လိုက်စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်

အပင်တစ်ရှူးမှပျိုးပင်ပွားများခြင်းစနစ်

ရာသီမရွေးထုတ်လုပ်နိုင်စေမည့် စင်များဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်းနည်းစနစ်

Aeroponics စိုက်နည်းစနစ်

✓ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက် မျိုးရင်းပေါင်း၊ မျိုးစိတ်ပေါင်း ထောင်ချီရှိ၍ စားသုံးကြသော်လည်း အများအားဖြင့် စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် ရောင်းချကြသည်မှာ ၂၀-၂၅ မျိုးခန့်သာ ရှိပါသည်။

အာလူး (*Solanum tuberosum*)
ခရမ်းချဉ် (*Solanum lycopersicum*)
ခရမ်း (*Solanum melongena*)
ကြက်သွန်နီ (*Allium cepa*)
ကြက်သွန်ဖြူ (*Allium sativum*)
ငရုတ် (*Capsicum annum*)
သခွား (*Cucumis sativus*)
ဖရုံသခွား (*Cucurbita pepo*)
ဆလပ် (*Lactuca sativa*)
ဟင်းနုနွယ် (*Spinacia oleracea*)
ရုံးပတ် (*Abelmoschus esculentus*)
မိုမုိုးစုံ (*Agaricaceae*)

ခါကျက်ဥ (*Daucus carota*)
မုန်လာဥဖြူ (*Raphanus sativus*)
ဥကန်စွန်း (*Ipomoea batatas*)
ဂေါ်ဖီထုပ် (*Brassica oleracea*)
ပန်းမုံလာ (*Brassica oleracea* var. botrytis)
ဘရိုကိုလီပန်းစိမ်း (*Brassica oleracea* var. italica)
ကိုက်လံ (*Brassica oleracea* var. sabellica)¹⁷
ရွှေပဲ, စားတော်ပဲ (*Pisum sativum*)
ပဲတောင့်ရှည် (*Vigna unguiculata*)
ဘိုစားပဲ (*Phaseolus vulgaris*)
ကညွတ် (*Asparagus officinalis*)
ဖူးစားပြောင်း (*Zea mays*)

၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံအလိုက် ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု

Rank	Country/Region	Vegetable production (tonnes)
1	People's Republic of China	594,049,398
2	India	141,195,036
3	United States	33,124,467
4	Turkey	25,960,714
5	Vietnam	17,002,195
6	Egypt	16,135,024
7	Nigeria	15,706,483
8	Mexico	15,098,212
9	Russia	13,950,679
10	Spain	12,668,790
11	Iran	12,623,192
12	Indonesia	12,581,898
13	Italy	10,849,360
14	Japan	10,221,895
15	Uzbekistan	9,903,740
16	Ukraine	9,675,389
17	South Korea	9,476,881
18	Brazil	8,373,666
19	Algeria	7,986,465
20	Bangladesh	7,138,720
21	Philippines	6,624,100
22	Pakistan	5,522,793
23	Netherlands	5,293,140
24	Myanmar	4,820,496
25	Kazakhstan	4,450,783
26	France	4,422,070
27	Poland	4,320,800
28	Nepal	4,169,485
29	Morocco	3,983,906
30	Sudan	3,868,342

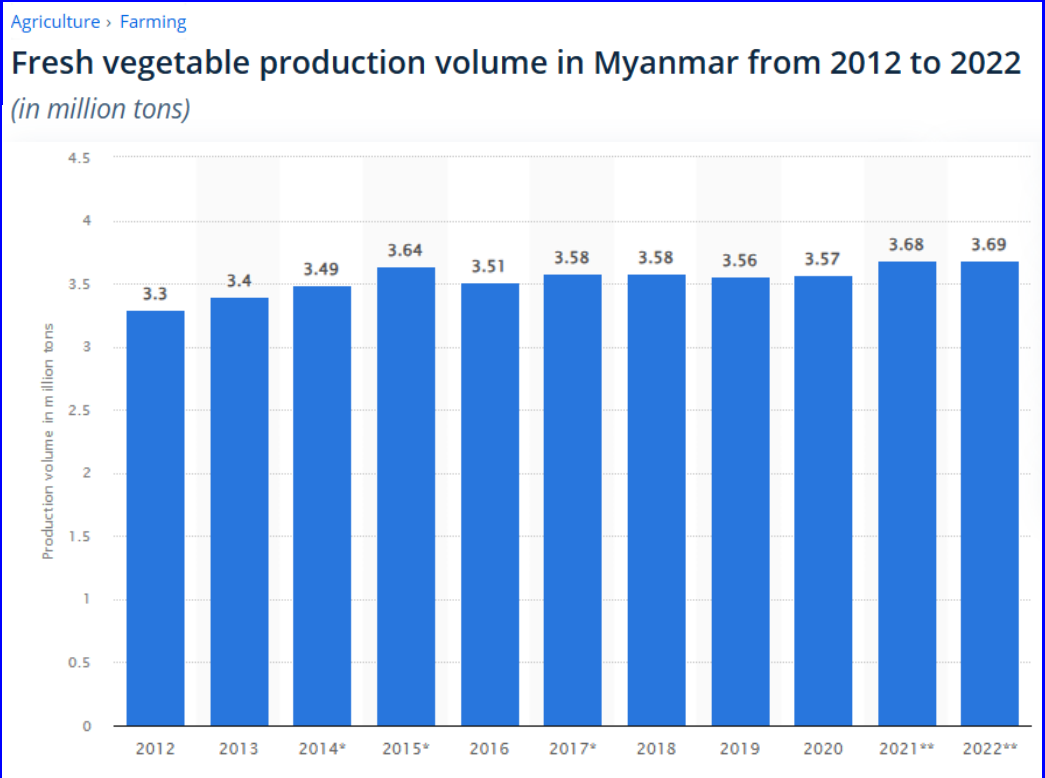
12			1,000
13			1,360
14			1,895
15			740
16			389
17			381
18		Myanmar , officially the Republic of the Union of Myanmar and also rendered as Burma , is a country in northwest Southeast Asia. It is the largest country by area in Mainland Southeast Asia and has a population of about 55 million. It is bordered by India and Bangladesh to its northwest, China to its	366
19			465
20			722
21			100
22			793
23			140
24		Myanmar	4,820,496
25		Kazakhstan	4,450,783
26		France	4,422,070

အပိုင်း (၃)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နေသည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ နှင့်
စိုက်ပျိုးနည်း စနစ်များ

၂၀၁၂-၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု

ရုံးပတီ၊ ခရမ်း၊ သခွား၊
 ငရုတ်(စို/ခြောက်)၊ ဗုံလုံသီး၊
 ဗူး၊ ဘေဘီကွန်း
 ဂေါ်ဖီထုပ်၊ အာတီချုပ်၊
 ကညွတ်၊ ဆလပ်၊ ဟင်းနုနွယ်
 ရွှေဖရုံ၊ ပဲမျိုးစုံ၊ ဖရုံသခွား၊
 ငရုတ်ပွ
 အာလူး၊ မုန်လာဥဖြူ၊
 ခါကျက်ဥ၊
 ဂျင်း၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊
 ကြက်သွန်နီ၊ နံနံ

Source: Fresh vegetable production volume Myanmar 2012-2022
 Published by [Statista Research Department](#), Oct 9, 2024

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် အဓိကဟင်းသီးဟင်းရွက်များ (၂၀၂၀-၂၁)

စဉ်	သီးနှံအမည်	စိုက်ပျိုးဧရိယာ (ဟက်တာ)	ထုတ်လုပ်မှု (မက်ထရစ်တန်)
၁	ခရမ်းချဉ်	၉၇၂၄၃	၁၁၄၁၉၆၂
၂	ကြက်သွန်နီ	၇၀၀၀၀	၁၀၄၂၀၀၀
၃	ငရုတ်	၁၁၀၀၀၀	၁၄၃၀၀၀
၄	ဂေါ်ဖီထုပ်	၃၁၀၈၇	၄၆၂၃၀၅
၅	အာလူး	၂၉၀၀၀	၄၄၉၀၀၀
၆	ပန်းမုန်လာ	၂၇၃၆၃	၃၄၁၀၅၆
၇	မုန်ညင်းမုန်လာ	၃၆၄၄၀	၃၁၃၅၉၁
၈	ဗူး	၂၃၂၆၀	၂၇၂၆၁၂
၉	မုန်လာဥဖြူ	၂၀၈၆၇	၂၃၉၈၆၂
၁၀	ကြက်သွန်ဖြူ	၂၈၀၀၀	၂၀၆၀၀၀
၁၁	ဆလပ်	၁၂၇၉၄	၁၀၁၁၃၈
၁၂	ကညွတ်	၈၂၈	၆၁၄၉
၁၃	အခြား	၂၇၅၇၁၃	

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စားသုံးကြသည့် အခြားဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆိုသည်မှာ

- အချို့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များမှာ အပင်ကြီးထွားစဉ် အဆင့် တစ်ခု တွင် သာ စားသုံးနိုင်သည်။
- အချို့ပဲမျိုးရင်းဝင်အပင်များမှာ အပင်ကြီးထွားစဉ် အဆင့် အလိုက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်အဖြစ် စားသုံးနိုင် သည်
- အချို့ သစ်သီးများအား ကြီးထွားစဉ် အဆင့်အလိုက် မရင့်မှည့်ခင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်အဖြစ် စားသုံးနိုင် သည်
- အချို့နှစ်ရှည်ပင်များမှ အညွန့်၊ အရွက်၊ အပွင့်များအား ဟင်းသီးဟင်းရွက်အဖြစ် စားသုံးနိုင်သည်
- အချို့အပင်များမှ ပင်စည်၊ အမြစ်များကို ဟင်းသီးဟင်းရွက် အဖြစ် စားသုံးနိုင်သည်။
- အချို့ပေါင်းပင်မျိုးရင်းဝင်များကို ဟင်းသီးဟင်းရွက် အဖြစ် စားသုံးနိုင်သည်။
- Neglected and Underutilized Species (NUS) အမေ့လျော့ခံနှင့်အသုံးနည်းသီးနှံမျိုးရင်းဝင်များ

ဥပမာ- မျှစ် (ဝါးပင်၏ ငယ်နုစဉ် အညွန့်), ဝါစေ့ပင်ပေါက်

ဥပမာ - ပဲပင်ပေါက်၊ (အစေ့မှ အညောက်ဖောက်ခြင်း)
 -ပဲညွန့် (ပဲလွမ်းညွန့်၊ ရွှေပဲညွန့်၊ ကုလားပဲညွန့်)
 -ပဲသီးတောင့် (ဘိုစားပဲ၊ ရွှေပဲသီး၊ ပဲတိုင်ထောင်၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ဟင်းစားပဲပုပ်၊ ပဲစောင်းလျား)၊ ပဲပြုတ်၊ ပဲပေါင်း (စားတော်ပဲစေ့၊ ပဲကတ္တီပါစေ့၊ ပဲလွမ်းစေ့)

ပမာ- သင်္ဘောသီးစိမ်း၊ ပိန္နဲသီးစိမ်း၊ ငှက်ပျောသီးစိမ်း၊ ငှက်ပျောဖူး၊ ဖန်ခါးသီး၊ မကျီးသီး၊

ဥပမာ - ပေါက်ပန်းဖြူညွန့်/အပွင့်၊ ဟင်းငုတ်ပွင့်၊ ကြောင်လျှာပွင့်၊ မလှပွင့်၊ ခွေးတောက်ညွန့်၊ ကင်ပွန်းချည်ညွန့်၊ ဆူးပုပ်ညွန့်၊ ပြည်ပန်းညိုညွန့်၊

ဥပမာ- ကြာစွယ်၊ ဂျင်းတက်၊ နန္ဒင်းတက်၊ ဥကန်စွန်း၊ ပိန်းဥ၊

ဥပမာ - ဓိုနတို၊ ကြာဟင်းရွက်၊ ငါးရုံပတူ၊ ကနဖော့၊ လယ်ပတူ၊ ကြိတ်မှန်၊ ပုဇွန်စာ၊ ရေထိကရုံး၊ ဘိစပ်ရွက် ၊ ကင်းပုံညွန့်၊

ဥပမာ - မြူရွက်၊ ဆီးဖြူသီး၊ မရမ်းသီး၊ ဂျူးမြစ်၊ ဆိတ်ဖူးမြစ်၊ ဒန့်သလွန်

✓ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့်နည်းစနစ်များ

အပိုင်း(၄)

ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနဌာနစု၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊
သမိုင်းကြောင်း

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနဌာနစု

သမိုင်းကြောင်း	
၁၉၇၇ခုနှစ်	ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့်သစ်သီးဝလံဌာနစိတ်
၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၇) ရက်	ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သစ်သီးဝလံနှင့်ပန်းမန်သုတေသနဌာနစု၊ ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံသုတေသနဌာနခွဲ၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊
၂၀၂၁ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၅) ရက်	ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနဌာနစု၊ ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံသုတေသနဌာနခွဲ၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊

ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနဌာနစု၏ ရည်ရွယ်ချက်

ရည်ရွယ်ချက်

- ❖ အထွက်နှုန်းကောင်း၍ အရည်အသွေးမြင့်မားပြီး ဒေသနှင့်သင့်တော်သော ဟင်းသီးဟင်းရွက် မျိုးသစ်များမွေးမြူထုတ်လုပ်ရန်
- ❖ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိမည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးနှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ သုတေသနပြုဖော်ထုတ်ရန်
- ❖ တန်ဖိုးမြင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အဆင့်မြင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ သုတေသန ပြု ဖော်ထုတ်ရန်

ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနဌာနစု၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၁။ မျှော်မှန်းချက်

ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်တောင်သူများအတွက် အထောက်အကူပြုသည့် အဆင့်မြင့် သုတေသန လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် ဝင်ငွေတိုးစေမည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးများ နှင့် စိုက်ပျိုးနည်း စနစ်များ စွန့်ဦး တီထွင် ဆောင်ရွက်သွားရန်။

၂။ လုပ်ငန်းတာဝန်

ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနဌာနစု၏အဓိကတာဝန်မှာအာဟာရပြည့်ဝပြီးအထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်း၍ စားသုံးမှုလုံခြုံစိတ်ချရသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ စိုက်နည်း စနစ်များကို သုတေသနပြုဖော် ထုတ်ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းစဉ် အလိုက် သုတေသနပြုဆောင်ရွက်ချက်များ

စဉ်	Program	လုပ်ငန်းစဉ်
၁	Program I	စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးနှင့် အာဟာရ ပြည့်ဝရေးဆိုင်ရာ သုတေသန လုပ်ငန်းများ (Food Security and Nutrition)
၂	Program II	လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် ရေရှည်တည်တံ့မည့် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာသုတေသန လုပ်ငန်းများ (Resilience and Sustainable Agriculture)
၃	Program V	အပင်မျိုးဗီဇနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်း ဆိုင်ရာ သုတေသနများ (Plant Genetic and Natural Resources Conservation)
၄	Program VII	မျိုးသန့်ပွားများထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မျိုးမွေးမြူထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ (Seed Multiplication, Production and Improvement)

ဟင်းသီးဟင်းရွက်သုတေသနဌာနစုမှ အဓိကဆောင်ရွက်နေသည့် သီးနှံသုတေသနများ

ခရမ်းချဉ်
 ခရမ်း
 ငရုတ်
 သခွား
 ပူး
 ကြက်သွန်နီ
 ချဉ်ပေါင်

ဒေသအသီးသီးမှ ခရမ်းချဉ်မျိုးဗီဇကွဲများ အရည်အသွေးလက္ခဏာများလေ့လာခြင်း

ဒေသအသီးသီးမှ ငရုတ်မျိုးဗီဇကွဲများ အရည်အသွေးလက္ခဏာများ လေ့လာခြင်း

ဒေသအသီးသီးမှပူးမျိုးဗီဇကွဲများ၏အရည်အသွေးလက္ခဏာများလေ့လာခြင်း

ဒေသအသီးသီးမှခရမ်းချဉ်မျိုးဗီဇကွဲများ၏ အရည်အသွေးလက္ခဏာများလေ့လာခြင်း

အထွက်နှုန်းကောင်း၍ အရည်အသွေးမြင့်မားပြီး ဒေသနှင့်သင့်တော်သော
ထုတ်ဝေပြီးဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးများ

ဆင်းခရမ်းချဉ် (၁)

ဆင်းခရမ်းချဉ် (၂)

ဆင်းခရမ်းချဉ် (၃)

ဆင်းခရမ်းချဉ် (၄)

ဆင်းခရမ်းချဉ် (၅)

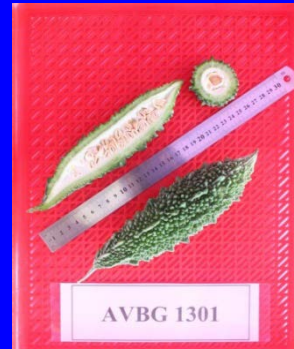
ဆင်းခရမ်းချဉ် (၆)

ဆင်းငရုတ် (၁)

ဆင်းရွှေဖရုံ (၁)

ဆင်းကြက်ဟင်းခါး(၁)

ဆင်းဟင်းစားပဲပုပ် (၁)

ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိမည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးနှင့် နည်းပညာသုတေသနများ

အမိုးအောက်၊အမိုးကာအောက်တွင်
ဩဂဲနစ်ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ တစ်နှစ်ပတ်လုံးစဉ်ဆက်မပြတ်
စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းပညာ

ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကိုင်းကူးဆက်နည်းပညာ

ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိမည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးနှင့် နည်းပညာသုတေသနများ

GAP စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ တစ်နှစ်ပတ်လုံးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မည့် မြေလွှာမဲ့ (Hydroponics) စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာ

အလွှာအထပ်လိုက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မည့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ (Vertical Farming)

အပိုင်း(၅)

ကြက်သွန်နီဥစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့်ပျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်းများတွင်
အထွက်နှုန်းမြင့်မားစေ ရန် ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များ